

Mikhaïl Iúrievitx Lérmontov

Visat núm. 7

(abril 2009)

per Berta Creus

(Moscou, 1814 - Piatigorsk, 1841) és conegut amb el sobrenom de «el poeta del Caucas». Lérmontov és considerat un escriptor amb molt potencial, malgrat que la seva carrera es va truncar a causa de la seva mort prematura a l'edat de vint-i-set anys.

Mikhaïl Lérmontov, fill d'una família noble, va néixer a Moscou el 15 d'octubre de 1817. La seva mare va morir quan ell només tenia tres anys, segons diuen, de cansament per les baralles constants entre l'àvia i el pare del poeta. Fou per això que Lérmontov es va criar a casa de la seva àvia materna, en un poble no gaire lluny de la seva ciutat natal, i on s'hi guarden les seves restes. Ja des de ben petit va demostrar una gran intel·ligència i facilitat per a l'escriptura. Tot i això, no va destacar gaire durant els seus anys universitaris. A més, va ser expulsat abans no pogués acabar la carrera per motius disciplinaris. Això, però, va servir-li per decidir què fer amb el seu futur. Finalment va allistar-se a l'Acadèmia Militar de Sant Petersburg. Va ser durant aquesta època que va començar a escriure poemes que acabarien sent coneguts arreu del país, com els que dedica a la ciutat de Moscou.

No va ser, però, fins al 1937, quan va morir Puixkin, que Lérmontov va convertir-se en un autor reconegut. Va dedicar una elegia a l'autor, que va morir en un duel, i va acusar-ne les persones que tenien més influència al país en aquell moment —sense arribar a acusar directament el tsar. Fou per aquest motiu que va ser exiliat al Caucas. Per a Lérmontov això era lluny de ser un càstig, ja que a causa d'una malaltia durant la seva infància, ja havia passat una temporada en aquella regió, coneguda per les seves aigües de poders curatius. Així, doncs, per a ell va ser una tornada a llocs coneguts. El 1938 va poder tornar a Sant Petersburg, però un duel amb el fill de l'ambaixador francès va fer-lo retornar al Caucas. Durant aquest període, i fins a la seva mort, va escriure les seves obres més conegudes: la novel·la *Un heroi dels nostres temps* (Герое нашего времени), que molts la identifiquen com una espècie d'autoretrat, tot i que l'autor mai no va dir-ho explícitament, i el poema *El dimoni* (Демон), que va ser censurat a la Federació de Rússia durant dècades a causa del seu contingut sacríleg. Tot i que va destacar per l'escriptura, Lérmontov també es dedicava a la pintura, tant de paisatges com de retrats.

Va morir el 25 de juliol de 1841, seguint les passes de Puixkin, en un duel amb un bon amic seu, Nikolai Martinov, a causa d'una broma de Lérmontov que el seu amic va mal interpretar. Després de la seva mort, encara es van trobar molts poemes inèdits en un quadern seu.

Tot i que és conegut a Rússia, Lérmontov és un autor desconegut per bona part del món. La majoria de traduccions s'han fet en països propers a Rússia —tant del centre d'Àsia com de l'est d'Europa. El nombre de traduccions a l'alemany, també, és remarcable. Si observem les traduccions al català i a l'espanyol, veurem que Lérmontov encara és força desconegut al nostre país. Tan sols quatre de les seves obres s'han traduït a l'espanyol, mentre que encara no n'hi ha cap de traduïda al català.